

Decyzja

Warszawa, dnia 4 marca 2004 r.

GI-DEC-DS-51/04

(dotyczy odmowy udostępnienia danych osobowych redaktora naczelnego oraz dziennikarzy przez Wydawcę - w celu dochodzenia przez Skarżącego praw przed sądem)

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Skarżącego, w sprawie odmowy udostępnienia mu przez Wydawcę (Sp. Z o.o.), danych osobowych redaktora naczelnego oraz danych osobowych dziennikarzy.

nakazuję Wydawcy udostępnienie Skarżącemu żądanych przez niego danych osobowych.

U z a s a d n i e n i e:

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga w sprawie nakazania Wydawcy, zwanemu zwanej dalej Spółką, udostępnienia danych osobowych redaktora naczelnego dziennika (w zakresie: imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania) oraz danych osobowych dziennikarzy (w zakresie miejsc zamieszkania). Z treści przedmiotowej skargi oraz załączonych materiałów wynikało, że w dzienniku ukazały się artykuły, autorstwa dziennikarzy, w których ujawnione zostały informacje, w tym dane osobowe Skarżącego, występującego w przedmiotowych artykułach jako pokrzywdzony, w związku z dokonaną w jego mieszkaniu kradzieżą kolekcji dzieł sztuki. Skarżący podkreślił, iż nie udzielił zgody na publikację przedmiotowych informacji. Ponadto, zdaniem Skarżącego „(...) sposób ich przedstawienia

i zawarte tam informacje narażają moją osobę na dalsze niebezpieczeństwo podejmowania przeciwko mnie działań kryminalnych”. W związku z powyższym, Skarżący zwrócił się do Spółki o ujawnienie mu danych osobowych redaktora naczelnego dziennika oraz autorów przedmiotowych artykułów, tj. dziennikarzy, w celu wytoczenia powództwa cywilnego. Jednakże, Spółka odmówiła spełnienia żądań Skarżącego, wobec czego zwrócił się on do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o nakazanie Spółce udostępnienia mu wyżej wymienionych danych osobowych. W toku wszczętego w sprawie postępowania, Generalny Inspektor zwrócił się do Spółki o złożenie wyjaśnień, w szczególności o podanie podstawy prawnej odmowy udostępnienia Skarżącemu danych osobowych redaktora naczelnego dziennika oraz danych osobowych dziennikarzy. W odpowiedzi pełnomocnik Spółki wyjaśnił, m.in. iż „wydawca nie udostępnia z zasady prywatnych adresów dziennikarzy tłumacząc to aktami agresji, których ofiarami podają dziennikarze w związku z opublikowanymi tekstami”. Wyżej wymieniony podkreślił, że skarżący „(...) swój cel może osiągnąć pozywając tylko wydawcę, a jeśli już bardzo mu zależy może pozwać osoby fizyczne (autorów) na adres redakcji”. W jego ocenie, Skarżący może też skorzystać z usług Centralnego Biura Adresowego, jak też wnioskować o ustanowienie kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Przepis artykułu 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, formułuje ogólne materialne przesłanki przetwarzania (w tym udostępniania) danych osobowych. W aktualnym stanie prawnym udostępnianie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2 (osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych) lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane - a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy).

W przedmiotowej sprawie Skarżący wystąpił do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z wnioskiem o udostępnienie danych osób, wobec których zamierza na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. z 1984 r. Nr 5, poz 24 z późn. zm.), dochodzić swoich roszczeń na drodze sądowej. Zgodnie z przepisem powołanego artykułu, odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa spowodowane opublikowaniem materiału

prasowego ponoszą autor, redaktor lub inna osoba, którzy spowodowali opublikowanie tego materiału; nie wyłącza to odpowiedzialności wydawcy. W zakresie odpowiedzialności majątkowej odpowiedzialność tych osób jest solidarna (art. 38 ust. 1 zd. drugie). Z powyższych przepisów wynika, że to do powoda należy wybór, przeciw któremu z wyżej wymienionych podmiotów skieruje pozew, przy czym podkreślenie wymaga, że strona powodowa może pozwać równie dobrze jeden z nich jak i wszystkie.

Stosownie do art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. W myśl art. 126 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania cywilnego, każde pismo procesowe powinno zawierać m.in. oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych lub pełnomocników. Zgodnie zaś z § 2 powołanego przepisu, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie zawodu i miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych lub pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt. Wskazać zatem należy, że identyfikacja strony postępowania dokonuje się przez podanie m.in. jej imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania. W konsekwencji, powołane przepisy zarówno uprawniają jak i zobowiązują Skarżącego do przetwarzania żądanych danych osobowych. W świetle powyższego fakt, iż Skarżącemu - w celu skutecznego zainicjowania postępowania sądowego - przysługuje możliwość skorzystania z innych środków prawnych, nie ma znaczenia.

Sąd Najwyższy – Izba Cywilna i Administracyjna w postanowieniu z dnia 10 października 1989 r. (znak: II CZ 167/89 niepublikowany) zaprezentował podobne stanowisko stwierdzając: „w sprawie o ochronę dóbr osobistych i opublikowanie odpowiedzi stosownie do art. 31 pkt 2 i 39 ust. 1 prawa prasowego, żądanie pozwu musi być skierowane przeciwko konkretnej osobie oznaczonej z imienia i nazwiska ze wskazaniem miejsca jej zamieszkania, a nie siedziby redakcji”.

Ponadto, podkreślenia wymaga, iż w literaturze przedmiotu prezentowany jest pogląd, że przytoczony wcześniej przepis art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, ustanawia tzw. „klauzulę usprawiedliwionego celu” (J. Barta, R. Markiewicz, „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2002, s. 410). Przedmiotowy przepis przewiduje bowiem możliwość udostępnienia danych osobowych przez administratora tych danych osobie fizycznej, jeżeli jest to niezbędne do wypełniania prawnie usprawiedliwionych celów tej osoby. Należy przy tym jednak podkreślić, iż osoba, której w powyżej przedstawiony sposób zostaną udostępnione dane osobowe powinna nie tylko „legitymować się prawnie usprawiedliwionym celem” w przetwarzaniu przedmiotowych danych, ale również sam proces przetwarzania tych danych nie może naruszać praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Zgromadzony przez Generalnego Inspektora w toku postępowania

administracyjnego materiał dowodowy, daje podstawy do stwierdzenia, iż cel dla którego Skarżący wystąpił o udostępnienie danych, tj. dochodzenie swoich praw przed sądem, jest prawnie usprawiedliwiony. Natomiast ewentualne wykorzystanie tych danych przez Skarżącego w postępowaniu sądowym, nie może być uznane za naruszenie praw i wolności osób, których dane te dotyczą.

Odnosząc powyższe uwagi do stanu niniejszej sprawy oraz dokonując analizy wyżej przytoczonych przepisów prawa, wniosek Skarżącego, w sprawie nakazania udostępnienia Spółce administrowanych przez nią danych osób, w stosunku do których Skarżący zamierza wszcząć postępowanie sądowe, uznać należy za zasadny. Natomiast, odmowa udostępniania przedmiotowych danych osobowych przez administratora tych danych, tj. Wydawcy, może w konsekwencji uniemożliwić Skarżącemu realizację konstytucyjnie przysługującego mu prawa do dochodzenia przed sądami, naruszonych praw i wolności.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).